

Diàleg amb Mons. Ocáriz: «Amb Crist, la unitat neix des de dins»

Diàleg del prelat de l'Opus Dei amb estudiants sobre la unitat, com a do diví i dimensió essencial de la vida cristiana, amb atenció especial a com es viu i es custodia a l'Església i a l'Opus Dei a partir de l'experiència quotidiana de la fe.

23/01/2026

«Una Església unida, signe d'unitat i comunió, que es converteixi en ferment per a un món reconciliat». Amb aquestes paraules, el Papa Lleó XIV, en la Missa d'inici del seu ministeri petrí, expressava un desig que, en molts sentits, marca l'horitzó del seu pontificat.

Vuit mesos després, l'hem vist tancar la Porta Santa i concloure el Jubileu de l'Esperança. En aquest interval de temps, la unitat es va revelant com el que veritablement és: no un concepte abstracte, sinó una nota constitutiva de l'Església, de la societat i del mateix ésser humà; i, per tant, el que manté oberta la porta de l'esperança.

Aquest article resumeix una classe de Mons. Fernando Ocáriz, prelat de l'Opus Dei, en diàleg amb estudiants de teologia i filosofia de diferents països que viuen a Roma. A partir de les preguntes —situades en la seva experiència real— es desplega una

reflexió concreta sobre la unitat com a do rebut, tasca compartida i — utilitzant una expressió de sant Josepmaria— com a passió dominant.

A continuació, la introducció de la classe, seguit de l'intercanvi de preguntes i respostes

La unitat de l'Obra és, fonamentalment, una participació de la unitat de l'Església. Sant Josepmaria recordava sovint que l'Obra és una petita part —un “bocinet”— de l'Església. D'això es desprèn que els elements que constitueixen la unitat de l'Obra són, en essència, els mateixos que sostenen la unitat eclesial.

La unitat és una de les notes fonamentals de l'Església, juntament amb la catolicitat, la santedat i

l'apostolicitat. És, a més, una de les que s'expressa més explícitament en l'Evangeli, quan el mateix Senyor, en parlar dels seus deixebles, demana: «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu».^[1] Aquesta oració ens ofereix una clau molt profunda per comprendre la unitat cristiana.

En efecte, la substància última de la unitat de l'Església —i, per tant, també de la unitat dels deixebles de Jesucrist— és una participació en la mateixa unitat de Déu, que, en la mesura en què limitadament podem conèixer el misteri de la Trinitat, veiem de manera particular en l'Esperit Sant, perquè el que uneix és l'amor, i l'Esperit Sant és l'amor.

Per això, també els elements més humans de la unitat de l'Església —i de l'Obra— assoleixen el seu veritable valor quan estan informats per la caritat. No es tracta de veure'ls només com a elements organitzatius,

encara que també ho siguin, sinó de reconèixer que el seu valor més profund rau en el fet de ser expressió de l'amor que uneix.

Des d'aquesta perspectiva, la unitat de l'Obra, com a part de l'Església, es pot considerar segons tres dimensions, seguint una distinció que en alguna ocasió va utilitzar el llavors professor Joseph Ratzinger quan parlava de l'Església: el que l'Església és visiblement, el que és constitutivament i el que és operativament.

En primer lloc, l'Església és visible. Què vol dir això? Que és un poble, un conjunt de persones humanes, amb una característica singular: és un poble format per molts pobles. La primera carta de sant Pere ho expressa amb una fórmula molt significativa quan parla de l'Església com a *populus acquisitionis*,^[2] un poble que Déu s'ha adquirit.

Des de Pentecosta, l'Església universal és un conjunt: és la realitat visible d'un poble visible, que és petit al començament, però cridat des de l'inici a la universalitat. I el que dona unitat visible a aquest poble, humanament format per pobles tan diversos, són principalment tres elements: la professió comuna de fe, la vida sacramental i l'existència d'un cap comú, el Romà Pontífex. Una mateixa fe professada externament, una mateixa vida sacramental —amb els seus diferents ritus i litúrgies— i un mateix principi de govern universal són els elements visibles que fan possible la unitat de pobles i cultures tan diferents.

L'altre aspecte que Ratzinger comenta sobre l'Església és el que és constitutivament. Aquí entrem al cor del misteri. L'Església és el Cos de Crist. Sant Josepmaria ho recordava amb força quan deia que *l'Església és Crist present entre nosaltres*.^[3]

Aquesta és la realitat més profunda de l'Església, la que dona sentit i eficàcia a tot el que és visible. No es tracta només que Crist hi sigui present donant força des de dins, sinó que l'Església, com a conjunt, és veritablement un Cos. El Cos Místic no és una metàfora: és una realitat espiritual, una unió veritable de tots els membres amb Jesucrist. Això és l'Església constitutivament.

En aquest context, Joseph Ratzinger oferia una definició molt coneguda i molt sintètica: l'Església és el poble que viu del Cos de Crist —es refereix a l'Eucaristia—; viu del Cos de Crist i es fa el mateix Cos de Crist en la celebració de l'Eucaristia. Viu del Cos de Crist en l'Eucaristia i es fa Cos de Crist en l'Eucaristia.

Veiem la tercera dimensió des de la qual podem considerar la unitat de l'Església. Si la primera feia referència al fet que l'Església és, de

manera visible, un poble format per persones i la segona que, en la seva realitat més profunda, és el Cos de Crist; la tercera expressa que l'Església, en la seva acció al món, és el sagrament universal de salvació,^[4] és a dir, la força santificadora de l'Església es desplega en la predicació de l'Evangelí i en els sagraments, especialment en portar les persones a la confessió i a l'Eucaristia i, en conseqüència, a despertar en elles l'afany apostòlic.

La unitat de l'Església —i, en aquesta, la unitat de l'Obra— és, en definitiva, un do de Déu. És profundament sobrenatural, encara que tingui també expressions humanes i organitzatives. I és un do que s'entrega a tothom; per això mateix, és també responsabilitat de tothom cuidar-la.

Si la unitat és un do que pertany a tota l'Església, què hi ha en

l'esperit de l'Opus Dei que fa que es visqui i es cuidi com una de les seves passions dominants?

La unitat que es viu a l'Obra és, essencialment, la mateixa unitat de l'Església, com passa en qualsevol altra realitat eclesial. Però, lògicament, a l'Obra hi ha aspectes propis de l'esperit que en configuren la manera de ser.

El punt fonamental és la unitat d'esperit. L'Obra té una espiritualitat determinada i, en la mesura que tots participem d'aquest esperit, es produeix una unitat profunda. No es tracta d'uniformitat, sinó d'una manera comuna de pensar i de viure segons aquest esperit, amb una gran llibertat en tot el que és opinable. Sant Josepmaria parlava d'un denominador comú petit —l'esperit de l'Opus Dei—, amb un numerador amplíssim. La unitat la proporciona aquest denominador comú.

Aquest esperit «és vell com l'Evangelí i, com l'Evangelí, també nou».^[5] Per tant, no s'ha de pensar que a l'Obra hi ha una cosa completament diferent del que és comú a l'Església. Es tracta més aviat de maneres pròpies de viure realitats que pertanyen a l'essència mateixa del cristianisme.

Quins són aquests aspectes? Si ens aturem en alguns punts centrals de l'esperit de l'Obra, podem començar pel centre i l'arrel de la vida espiritual: l'Eucaristia. És el centre de tota l'Església, però a l'Obra s'hi viu amb una consciència molt clara de la seva importància i amb una exigència vital de fidelitat diària: participar en la Santa Missa, ser ànimes d'Eucaristia, intentar, fins i tot —com diu sant Josepmaria—, que «els nostres pensaments»^[6] estiguin molt centrats en l'Eucaristia.

Si l'Eucaristia és el centre i l'arrel, el fonament de l'esperit de l'Opus Dei és el sentit de la filiació divina. És quelcom comú a tots els cristians, sens dubte, però a l'Obra ocupa un lloc especialment central com a fonament de la vida espiritual: viure les nostres pràctiques de pietat, el treball i la vida quotidiana des d'aquesta consciència de fills de Déu.

Juntament amb això hi ha la polleguera de l'esperit de l'Opus Dei: la santificació del treball. Tots estem cridats a santificar-nos i a anunciar a molts la possibilitat de santificar el seu treball. Però, a l'Obra, aquest aspecte és una cosa molt pròpia i molt central: és el punt al voltant del qual gira l'afany de santificació i d'apostolat.

Així, amb tots els elements comuns de la unitat de l'Església, a l'Obra hi ha aquests trets propis que ens fan un en la mesura que vivim un mateix

esperit: Eucaristia com a centre i arrel, filiació divina com a fonament i santificació del treball com a polleguera.

Pare, si la unitat és un do de Déu que demanem per a tota l'Església i per a l'Obra, la podem demanar també com a do personal, per a cadascú?

Sí, clar. La unitat és un do de Déu per a cada persona, precisament perquè augmenta en nosaltres el desig d'unitat i després, amb la seva gràcia, rebem la força per ser elements d'unitat per la caritat i l'afecte.

Per tant, la unitat és una condició d'eficàcia a tots els nivells. Sant Josepmaria ho expressava amb una claredat especial en una de les seves cartes de l'any 1931: «Déu compta amb les nostres flaquezes, amb la nostra debilitat, i amb la debilitat dels altres; però també compta amb la fortalesa de tots, si la caritat ens

uneix».^[7] La unitat dona fortalesa, si *la caritat ens uneix*. I el que uneix de veritat és l'afecte.

Aquí convé distingir l'afecte del pur sentiment. El veritable afecte, el veritable amor, es manifesta sobretot en les obres: en el lliurament, en la dedicació, en l'interès pels altres. Moltes vegades aquest amor va acompanyat d'un afecte sensible; altres vegades, no. Però quan hi ha amor veritable, hi ha unitat.

En el fons, l'aspecte personal té molt a veure amb la unitat. És també font d'afany apostòlic, perquè ens porta a viure la missió apostòlica dels altres com a pròpia. Això anima i dona impuls, fins i tot quan la mateixa activitat és més limitada o té menys camp d'acció. El que fan els altres és també nostre, i aquesta consciència genera força i fecunditat.

L'Obra s'apropa al seu primer centenari i el seu missatge ha

arribat a persones de diferents generacions, cultures i llocs del món. Com podem ser avui instruments d'unitat i assumir aquesta responsabilitat enmig dels canvis culturals i de les circumstàncies del nostre temps?

D'una banda, podem meditar sovint sobre la unitat i demanar-la de veritat al Senyor, perquè ens doni llums concretes per saber com viure-la allà on sigui cadascú.

Després, hi ha molts elements que hi ajuden, però un de molt important és comprendre que la unitat de l'Obra és la unitat mateixa d'una família. No es pot parlar ni entendre la unitat de l'Obra sense pensar en la unitat de la família. És una cosa molt pròpia i molt essencial del seu esperit.

Una unitat que es manifesta sempre com una unió directa amb el nostre sant fundador. Sant Josepmaria continua sent *el nostre Pare* des del

cel, a través dels seus escrits, amb el seu esperit, amb el que ens ha deixat com a herència i amb el que coneixem de la seva vida. Part de la responsabilitat personal en la cura de la unitat consisteix també a ajudar, allà on siguem, a fer que la figura del nostre Pare continuï viva: recorrent a la seva intercessió en les diferents necessitats, mantenint present el seu record i intentant actuar segons la seva ment. És el que el Papa sant Pau VI va dir al beat Àlvar del Portillo: «quan hàgiu de fer alguna cosa, penseu com ho faria el fundador». El beat Àlvar ho va agrair molt, el va alegrar molt, perquè ell ja ho havia fet així des del primer moment. La unió amb sant Josepmaria és una part importantíssima de la unitat de l'Obra.

Juntament amb tot això, hi ha també la filiació al Pare, sigui qui sigui en cada moment: una filiació que dona

unitat real a tota l'Obra, a les dues seccions, sempre basada en el més fonamental, que és la unitat d'esperit.

Pare, de vegades els malentesos o les ferides del passat es poden convertir en obstacles per viure la unitat. Com podem reconstruir la confiança quan hi ha hagut dolor o ressentiment?

En aquests casos, el primer que s'ha de fer és ajudar les persones a pensar en l'actitud del Senyor: Déu estima infinitament cada persona, molt més del que nosaltres podem estimar.

Tornar a aquesta veritat tan profunda canvia la manera de situar-se davant els altres i ens ajuda, especialment quan hi ha restes de ressentiment o un motiu de disgust del passat o del present, a pensar que Déu estima infinitament aquesta persona.

Sant Pau ho expressa amb força a la Carta als Efesis, en un text que coneixem bé: «Ara jo, presoner per causa del Senyor, us demano que visqueu d'una manera digna de la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i dolcesa, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, procurant de conservar la unitat de l'Esperit amb el lligam de la pau. Un sol cos i un sol Esperit, com és també una de sola l'esperança que us dona la vocació que heu rebut».^[8]—
Aquí ja apareixen aspectes molt concrets: la unitat amb el vincle de la pau.

Donar pau. Sant Josepmaria, moltes vegades, ens animava a ser sembradors de pau i d'alegria. Ja des de molt jove, en els seus apunts íntims, escrivia amb sorpresa: *Crec que el Senyor ha posat en la meva ànima una altra característica: la pau, tenir la pau i donar la pau.*

I quina pau és aquesta? Jesucrist mateix. *Ipse est pax nostra*, «Ell és la nostra pau».^[9] Per això, tota la tasca de cuidar la unitat és, necessàriament, una tasca d'unir Jesucrist. Com diu sant Pau: «Amb el lligam de la pau. Un sol cos i un sol Esperit».^[10] És l'Esperit Sant —amb el do de la caritat— el que uneix. La fe uneix, sens dubte, però més radicalment, el que uneix és l'amor, i l'Esperit Sant és l'amor infinit de Déu.

Vivim en un context marcat per la desunió i l'individualisme, en la societat, en la política, en les institucions i, fins i tot, en la família. Com podem viure la unitat d'una manera autèntica, que no sigui una cosa externa, sinó que neixi de dins de cadascú, quan falten referents?

Sant Josepmaria parlava de ser instruments d'unitat: persones que

creguin, defensin i tinguin cura de la unitat. Per viure això, el referent principal és sempre Jesucrist.

En quin sentit poden ser dominants en la nostra vida la passió, el desig, la tendència a tenir cura de la unitat?

Quan arriba a impregnar els pensaments i els sentiments i, per tant, mou espontàniament la manera de viure, és llavors quan les coses dels altres passen a ser també nostres: la seva vida interior, la seva feina, la seva salut, la seva malaltia, sempre de la manera adequada en cada cas. Ens interessa resar per ells, facilitar el seu camí, alegrar-nos amb els seus èxits. Tot el que és dels altres és nostre. Això és unitat.

La unitat també porta a patir amb qui pateix, i es manifesta d'una manera molt concreta en l'actitud davant dels defectes o les limitacions dels altres.

A més, quan domina el desig de la unitat, sorgeix de manera natural una atenció especial a promoure el que uneix i a evitar —i fins i tot rebutjar, segons els casos— el que es pot convertir, encara que sigui de manera lleugera, en un principi de desunió.

Pare, de vegades treballar i decidir junts pot semblar més lent que fer-ho de manera individual. A l'Obra, la col·legialitat és una forma habitual de treballar. Com la podem comprendre i viure com una riquesa i no com un obstacle?

Dins de l'organització de l'Obra, la col·legialitat és un aspecte molt important de la unitat: s'ha de viure a tots els nivells, tant en el govern com en les labors apostòliques. És una gran mesura de prudència, perquè evita que algú mani sol sense comptar amb l'opinió dels altres. Sant Josepmaria la va establir —amb

llum de Déu— des de l'inici i la va voler així a tota l'Obra.

Ho va recordar amb molta força en una ocasió en una de les seves cartes. «Us he repetit —és un text que ja coneixeu— en innombrables circumstàncies, i ho repetiré molt més al llarg de la meva vida, que a l'Obra exigeixo, en tots els nivells, un govern col·legial, perquè no caigui en la tirania».^[11]

Hi ha el risc de caure en estils de treball unilaterals simplement per la pressa: pensar que és urgent i que no cal esperar els altres i comptar amb la seva opinió. Sant Josepmaria solia dir que *les coses urgents poden esperar, i les molt urgents han d'esperar*. No per perdre temps, sinó per estudiar-les com està previst. Aquesta manera d'actuar és una garantia d'eficàcia i també de tranquil·litat.

Decidir sol pot, fins i tot, generar inquietud, sobretot quan els assumptes són complexos. En canvi, comptar amb les aportacions d'altres persones ajuda a veure-hi millor. Això val també quan algú té més experiència o sap més coses sobre un tema concret. L'experiència demostra que una persona que sap menys pot aportar una llum, una solució o un matís que a una altra se li havia escapat.

Per això, encara que la col·legialitat exigeixi més temps, val la pena. És un preu que mereix que es pagui, perquè el que s'aconsegueix té un valor molt gran. No és només un sistema per fer les coses, sinó sobretot un esperit: la convicció que tots necessitem les llums dels altres. I això s'ha de viure a tots els nivells.

**Hi ha una inquietud que em
sorgeix sovint: de vegades podem
no sentir-nos segurs de dir el que**

pensem per por de no estar d'acord o de generar divisió. Com podem trobar l'equilibri entre la llibertat d'expressar la nostra opinió i tenir cura de la unitat, sabent que no sempre estarem d'acord en tot?

Un altre aspecte d'aquesta passió dominant per la unitat porta necessàriament a valorar la diversitat. Pot semblar contradictori, però no ho és. La unitat no consisteix a pensar tots de la mateixa manera, sinó a estimar els altres com són i trobar-hi punts d'unió. En aquest sentit, la comprensió està unida al que ja s'ha dit abans: tot el que és dels altres és també nostre. I això ajuda a evitar l'esperit crític.

Per viure així, la primera cosa que hem de fer és proposar-nos-ho conscientment: entendre que una part important de la unitat és acceptar les opinions dels altres. Però

això va unit també a no tenir por de dir el que un pensa. Sempre amb prudència, per descomptat. No es tracta de dir qualsevol cosa, en qualsevol moment o de qualsevol manera. Però en els espais adequats —per exemple, en una reunió o en una conversa— és bo expressar la nostra opinió, fins i tot quan pensem que serà la minoria. No es tracta d'imposar les nostres idees, sinó de dir amb senzillesa el que en consciència pensem. Això, lluny de trencar la unitat, construeix ponts cap a aquesta.

Recordo que fa anys, quan vaig ser nomenat consultor en la Congregació per a la Doctrina de la Fe, vaig visitar el filòsof Cornelio Fabro —el veia força sovint—, que també havia estat molts anys consultor. Em va dir amb èmfasi: *Un sol consell us dono amb la meva experiència: en les reunions digueu sempre el que penseu, encara que vegeu que tots els altres pensen el*

contrari. Sempre feu això. Així, doncs, us deixo el mateix consell.

A més, tenir cura de la unitat passa, d'una manera molt directa i visible, per tenir cura de la fraternitat cristiana. Això implica l'afany constant per unir, per evitar fer grups dins de l'Obra, per tractar tothom igual i fomentar l'interès sincer per la vida dels altres. A Sant Josepmaria l'il·lusionava molt aquesta actitud de persones que uneixen.

No ens hem d'estranyar de les diversitats de caràcters, d'aficions, ni de les dificultats de connexió humana que sorgeixin per aquesta diferència de caràcters. Deia sant Josepmaria en una de les seves cartes: «Heu de practicar també constantment una fraternitat, que estigui per sobre de tota simpatia o antipatia natural, estimant-vos els uns als altres com a veritables

germans, amb el tracte i la comprensió propis dels qui formen una família ben unida».^[12] Són paraules boniques i exigents alhora, i està a les nostres mans viure-les i transmetre-les.[LP1]

Per acabar, voldria recordar un text que coneixem bé, però que sempre ens fa meditar molt. És d'una carta de sant Josepmaria, escrita el 1957: «En el sagrari de l'oratori del Consell General he fet posar aquestes paraules: *Consummati in unum*. Tots amb Jesucrist som una sola cosa. Que, posats a la farga de Déu, conservem sempre aquesta unitat meravellosa de cervell, de voluntat, de cor. I que la nostra Mare, per la qual ens arriben als homes totes les gràcies, canal esplèndid i fecund, ens doni amb la unitat la claredat, la caritat i la fortalesa».

Aquest no és només un final de discurs pietós. És una conclusió

pietosa, sí, però profundament
lògica. Ens porta de manera natural a
resar per la unitat. De fet, hi resem
cada dia. I convé fer-ho amb una
ànima agraïda i optimista, perquè
resem per una cosa que ja existeix:
perquè es mantingui, perquè la
sapiguem cuidar i per donar gràcies
a Déu per la unitat de l'Obra, que és
un do molt gran.

Potser estem tan acostumats a la
unitat que correm el risc de no
apreciar-la prou. Per això, val la
pena demanar la gràcia de valorar-la
més, d'agrair-la més i decuidar-la
millor: no com una idea abstracta,
sinó en gestos, decisions i actituds
reals, on la unitat es converteix en
una veritable passió.

.....

[1] *Jn* 17, 21.

[2] *1 Pe* 2, 9.

[3] — Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 131.

[4] — Sobre aquesta triple dimensió de l'Església, cf. *Lumen Gentium*.

[5] — Sant Josepmaria, *Cartes (II)*, Carta 6, núm. 31.

[6] — Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 268 i 835; *És Crist que passa*, sobre l'Eucaristia.

[7] — Sant Josepmaria, *Cartes (I)*, Carta 2, núm. 56.

[8] — *Ef* 4, 1-4.

[9] — *Ef* 2, 14.

[10] — *Ef* 4, 3-4.

[11] — Sant Josepmaria, *Carta 24-XII-1951*, núm. 5.

[12] — Sant Josepmaria, *Carta 30*, núm. 28.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/dialeg-amb-
mons-ocariz-amb-crist-la-unitat-neix-
des-de-dins/](https://opusdei.org/ca-ad/article/dialeg-amb-mons-ocariz-amb-crist-la-unitat-neix-des-de-dins/) (21/03/2026)